

Overweging: Christus, Koning van het heelal

Thema: Groots in dienstbaarheid

Lezingen: 2 Samuël 5,1-3 en Lucas 23,35-43

Zondag 23 november 2025 Mart Hendriks

Een eeuw geleden, in 1925, stelde Pius XI het feest van Christus Koning in. De periode die we in de geschiedenis het interbellum noemen (tussen twee oorlogen). De wereld is herstellend van de eerste wereldoorlog en op de achtergrond speelt al de voorbereiding op de volgende oorlog. Het zijn de roerige jaren twintig, een tijd van verandering. Traditionele normen en waarden worden minder vanzelfsprekend. Kunst en cultuur zetten een andere toon, sociale verhoudingen staan onder druk. Politieke structuren zijn in beweging. Hitler publiceert 'Mein Kampf', Mussolini zet in Italië de regering aan de kant, Stalin wordt de onbetwiste alleenheerser van de Sovjet-Unie. Despoten die zich beroepen op God om hun macht uit te oefenen en met ongekennde wreedheid uit te schakelen wie hen in de weg staan.

Mensen lopen achter sterke leiders aan en gelukkig laat Pius horen dat van deze 'leiders' niet veel goeds te verwachten is en hun macht zeker niet van Godswege is gegeven. Het zal ook best waar zijn dat de instelling van het Feest van Christus Koning bedoeld is ter verdediging van de algemene opvatting toen over het éne wáre geloof met aan 't hoofd een onfeilbare Paus.

Maar gelukkig is het meer. Pius XI laat een tegengeluid horen en wil mensen weerbaar maken tegen de opkomst van populistische grootspraak.

Het lijkt van alle tijden te zijn, maar ook Jezus en zijn tijdgenoten leven in een roerige tijd en hopen op bevrijding.

Graag hadden de mensen van Jezus een koning gemaakt. Koning naar het beeld van de beroemde Koning David die ze kennen uit hun geschiedenis. David, klein van postuur en niet zo knap als zijn broers, wordt in eerste instantie zelfs door zijn familie over het hoofd gezien. Maar God ziet hem en haalt hem weg bij zijn schapen om Koning te worden.

Het zijn best tegenstrijdige verhalen die over David zijn opgetekend.

Als koning vertoont hij gaandeweg een minder fraai gedrag. Zijn omgang met vrouwen kan Gods goedkeuring niet wegdragen en zou tegenwoordig zeker het nieuws halen en praatshows vullen. Maar het Joodse volk herinnert zich ten tijde van de Romeinse bezetting vooral de heldhaftige en ongelijke strijd tussen de kleine David en de reus Goliath.

Ze herinneren zich wat wij vandaag lezen bij Samuel: dat David de 12

stammen van Israël verenigt en hun vijanden verdrijft. Daarom is het niet vreemd dat ze in Jezus – geboren in de stad van David – hun koning, hun bevrijder zien.

Maar Jezus weerstaat de verleiding zich op de troon te laten zetten.

Bij Hem draait het niet om persoonlijke macht of aanzien. Hij heeft geen eigen koninkrijk voor ogen, maar Gods Koninkrijk. *Hij is een koning die ... rijdt op een ezel, gezalfd wordt door een vrouw, een doornenkroon draagt en aan een kruis genageld wordt. Hij keert de idee van waar koningschap om: 'Wie groot wil zijn, moet dienaar worden van allen.'*

Hij wil er zijn voor de ander. In alle bescheidenheid, groots in dienstbaarheid. Zijn houding is daarbij die van een herder die de gekwetste mens oppakt en verzorgt, eerder dan dat Hij terechtwijst of zijn gelijk afdwingt. Hij schrijft niemand af, niet de mensen die Hem aan 't kruis nagelen, niet de misdadiger die vertrouwen in Hem stelt.

Zo willen wij ons Jezus' koninklijk gedrag herinneren en blijven vertrouwen op die 'wereld omgekeerd'. Een wereld waar het niet gaat om macht, maar om liefde. Een wereld waarin we mensen niet afwijzen maar verbinding zoeken. Koninklijk gedrag is nabij zijn bij mensen die verdrietig, ziek of alleen zijn. Er zijn voor mensen die zich in hun situatie arm en verstoten voelen. Opkomen voor mensen die niet meetellen en afgeschreven worden.

Moge het zo zijn dat de herinnering aan Jezus tegendraads koningschap ons Hem doet navolgen en ons een geloofsgemeenschap maakt die luistert naar het leven van mensen.

Een gemeenschap waar geloof zichtbaar wordt in zorg, gastvrijheid en solidariteit.

Dat dit niet alleen een mooie droom zal zijn.